

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tor/1/2024
Identifikačné číslo spisu:	1022201625
Dátum vydania rozhodnutia:	17.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1022201625.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 17. apríla 2024 v Bratislave v trestnej veci G. Q. o ním podanej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Ntc/29/2022, z 8. novembra 2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť G. Q.Č. z a m i e t a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozhodol uznesením, sp. zn. 1Ntc/29/2022, z 8. novembra 2023 tak, že

„I. Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii sa rozsudok Mestského súdu v Bratislave, sp. zn. 1T/31/1985, z 24.2.1986 vo vzťahu k odsúdenému G. Q. pre trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. zrušuje.

II. Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii súd určuje odsúdenému G. Q. pre trestný čin teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktoré boli rehabilitáciou nedotknuté, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov”-

Krajský súd v označenom uznesení skonštatoval v podstate to, že:

„Z vykonaného dokazovania na neverejnom zasadnutí krajský súd ustálil, že trestná vec G. Q., vedená na bývalom Mestskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1T/31/1985, sa týkala trestného stíhania G. Q., pre tri trestné činy, a to trestný čin teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., z ktorých spáchania bol právoplatne uznaný za vinného rozsudkom Mestského súdu v Bratislave, sp. zn. 1T/31/1985, z 24.02.1986 a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov so zaradením pre výkon trestu do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny a uložený ochranný dohľad 3 (tri) roky.

Krajský súd v Bratislave nemohol vo veci návrhu, ktorý je predmetom konania, prihliadnuť na uznesenie

Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky, sp. zn. 4To/18/1986, z 5.5.1986, na ktoré G. Q. a rovnako súdy v konaní pod sp. zn. 1Nt/169/1989, 1Nt/265/1990, poukazovali, pretože predmetom konania na odvolacom súde bolo rozhodnúť len o odvolaní A. Q.. Rozsudok Mestského súdu v Bratislave teda nadobudol vo vzťahu k navrhovateľovi právoplatnosť už na súde prvého stupňa, a preto návrh G. Q.Č. v časti zrušenia vyššie uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej socialistickej republiky, formulovaného v petite návrhu, netýkajúceho sa G. Q., vyhodnotil krajský súd ako nedôvodný.

Po odsúdení G. Q. teda výlučne rozsudkom Mestského súdu v Bratislave v roku 1985 následne účinný zák. č. 119/1990 Zb. poskytol navrhovateľovi právny prostriedok k dosiahnutiu účelu zákona podľa § 1 citovaného zákona vo vzťahu k jeho právoplatnému odsúdeniu rozsudkom bývalého Mestského súdu v Bratislave zrušením rozhodnutím zo zákona (druhý oddiel, § 2 až § 3 zák. č. 119/1990 Z. z.), realizovaný však v konaní pred súdom, formou autoritatívneho výroku súdu (§ 7 ods. 1 zák. č. 119/1990 Z. z.).

Vychádzajúc z obsahu ustanovenia § 2 ods. 1 zák. č. 119/1990 Zb., do ktorého možno nepochybne zahrnúť rozsudok Mestského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1T/31/1985 majúci charakter právoplatného odsudzujúceho súdneho rozhodnutia pre tri vyššie uvedené trestné činy, zdôrazňujúc obdobie jeho vyhlásenia zákonom predpokladané v časovom rámci odo 25.2.1948 do 1.1.1990, čo nepochybne zodpovedá jeho vyhláseniu 24.2.1986, za kumulatívnej podmienky, že skutky boli spáchané po 5.5.1945, in concreto skutok v bode 1/ rozsudku sa stal v roku 1985 a skutky v bode 5/ rozsudku sa stali 14.4.1985 a 13.4.1985, možno konštatovať, že do okruhu trestných činov, vo vzťahu ku ktorým zákonodarca stanovil povinnosť zrušiť právoplatný odsudzujúci rozsudok, spadá podľa § 2 ods. 1 písm. d) zák. č. 119/1990 Zb. len trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb.

Ak preto G. Q. bol odsúdený pre tri trestné činy, z ktorých do vyššie uvedeného okruhu trestných činov spadá výlučne trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., bolo povinnosťou krajského súdu zrušiť postupom podľa § 2 ods. 1 písm. d) zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii rozsudok Mestského súdu v Bratislave, sp. zn. 1T/31/1985, z 24.2.1986 vo vzťahu k odsúdenému G. Q. iba pre trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktorý spadal pod taxatívne vymedzené trestné činy s povinnosťou zrušenia rozsudku v tejto časti, čo krajský súd zohľadnil tak, ako je uvedené vo výroku v bode I. tohto uznesenia.

Postupom podľa zák. č. 119/1990 Zb. preto zostali rehabilitáciou nedotknuté dva trestné činy, a to trestný čin teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb.

Hoci k zrušeniu rozsudku Mestského súdu v Bratislave, sp. zn. 1T/31/1985, z 24.2.1986 vo vzťahu k G. Q. došlo len pre jeden trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., vystala bezpodmienečná povinnosť krajského súdu, postupom podľa § 2 ods. 2 druhá veta zák. č. 119/1990 Zb. uložiť úhrnný primeraný trest zohľadňujúc závažnosť trestných činov rehabilitáciou nedotknutých, alternatívne upustiť od určenia primeraného trestu. Zákonodarca totiž explicitne predvída tento postup aj pre prípad, ak sa vzťahuje rehabilitácia len na niektorý z trestných činov.

Podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. trestného činu teroru sa dopustí kto v úmysle poškodiť socialistické spoločenské a štátne zriadenie republiky iného úmyselne usmrtí, alebo sa o to pokúsi, potresce sa odňatím slobody na 12 až 15 rokov alebo trestom smrti.

Podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. trestného činu podvodu sa dopustí kto na škodu cudzieho majetku seba, alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu a spácha čin pre zárobok, potrestá sa odňatím slobody na 2 až 8 rokov.

Podľa § 3 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť je určený najmä významom chráneného záujmu, ktorý bol činom dotknutý, spôsobom vykonania činu a jeho následkami, okolnosťami, za ktorých bol čin spáchaný, osobou páchatela, mierou jeho zavinenia a jeho pohnútkou.

Pokiaľ ide o posudzovanie vzájomného pomeru závažnosti trestných činov v súlade s dikciou § 2 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. ako určujúceho kritéria, krajský súd sa neobmedzil len na komparáciu samotnej trestnej sadzby pre trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v trestnej sadzbe 6 mesiacov až 5 rokov, v ktorej časti bol rozsudok Mestského súdu v Bratislave zrušený (bod I. uznesenia) s naďalej pre konanie podľa zák. č. 119/1990 Zb. relevantnými trestnými

činmi podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. s trestnou sadzbou 2 až 8 rokov a trestným činom teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v rozpätí 12 až 15 rokov (v danom čase ešte do úvahy prichádzajúci trest smrti).

Tunajší súd zohľadnil najmä kritérium stupňa nebezpečnosti činu pre spoločnosť podľa v tom čase platného a účinného § 3 ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., pričom upriamil pozornosť na to, že pri jeho posudzovaní vychádzal najmä z chráneného záujmu, ktorému sa poskytuje ochrana, ale nepochybne aj na spôsob vykonania činu.

Pri zohľadnení spoločenskej nebezpečnosti činu krajský súd prihládol pri trestnom čine teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. na okolnosti, ktoré výrazným spôsobom zvyšovali spoločenskú nebezpečnosť, teda také, ktoré prevyšovali obvyklú nebezpečnosť činu. Takúto obvyklú nebezpečnosť činu možno konštatovať pri konaní spočívajúcom vo vycestovaní G. Q. z ČSSR do Bulharska na nie vlastný cestovný doklad, teda pri trestnom čine opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ktorý bol tunajším súdom zrušený (bod 5/ rozsudku). Ilegálne opustenie republiky bez povolenia do tretej krajiny je však principiálne neporovnateľné s významom chráneného záujmu ochrániť štátne zariadenie prostriedkami, ktorými sa malo dosiahnuť, a to pokusom usmrtenia iného. V zmysle bodu 1/ rozsudku G. Q. v úmysle poškodiť socialistické a spoločenské zriadenie republiky okrem iného pod hrozbou zastrelenia zdôraznenej výstrelom z pištole, prinútil spolu s ďalšou osobou námestníka ministra zdravotníctva zostať v aute a použil ho ako rukojemníka, s ktorým odišli na hraničný priechod, kde pod hrozbou zastrelenia rukojemníka si vynucoval odchod do Rakúska.

Konanie G. Q. v bode 1/ rozsudku pre trestný čin teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., ku ktorému došlo v septembri 1985 pokusom odísť do Rakúska, je umocnené tým, že tohto konania sa dopustil potom ako v bode 5/ rozsudku v mesiaci apríl 1985, kedy odišiel do Bulharska, na škodu A. Š., ktorého uviedol do omylu pod zámienkou vypožičania osobného motorového vozidla, mu ho nevrátil, vycestoval na ňom do Bulharska a uvedené motorové vozidlo ako nepojazdné opustil, za čo bol odsúdený pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb.

G. Q. teda svoje konanie, potom ako spáchal vyššie uvedený trestný čin podvodu, gradoval a toto prerástlo do spáchania rovnako vyššie uvedeného trestného činu teroru, odvíjajúceho sa z toho istého základu - v snahe G. Q. vycestovať. Naznačená disproporcia medzi významom chránených záujmov, najmä však vyššie uvedený spôsob konania, navyše s poukazom na spáchanie dvoch trestných činov rehabilitáciou nedotknutých, a to trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona a trestného činu teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., nemohlo založiť upustenie od určenia primeraného trestu.

Neostalo preto krajskému súdu iné ako po vyššie uvedenom posúdení vzájomného pomeru závažnosti, s dôrazom na spáchanie trestného činu teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. uložiť pre trestný čin teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb., úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov, zohľadňujúc aj rozhodnutie prezidenta Československej socialistickej republiky o amnestii z 1.1.1990 (tzv. Havlova amnestia), najmä jeho čl. VI ods. 2, premietnutý v odpustení trestu odňatia slobody vo výmere 1 (rok) uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Nt/265/1990, z 2.1.1990.

Pokiaľ ide o uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1Nt/169/1989, zo 14.12.1989, ktorým v súlade s čl. I amnestie prezidenta Československej socialistickej republiky z 8.12.1989 (tzv. Husáková amnestia) rozhodol tak, že G. Q. je účastný amnestie, je nevyhnutné zdôrazniť, že táto sa týkala v súlade s čl. I, na ktorý priamo predmetné uznesenie odkazuje, len trestného činu opustenia republiky podľa § 109 Trestného zákona, teda nie trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona č. 140/1961 Zb. a trestného činu teroru podľa § 93 Trestného zákona č. 140/1961 Zb., za ktoré mal krajský súd v tomto konaní ukladať primeraný trest.

Krajský súd však nemohol pri určovaní trestu zohľadniť skutočnosť uvedenú v odpise registra trestov v bode 1/, že došlo k odpusteniu výkonu časti trestu 3 (tri) roky milosťou prezidenta 27.6.1990. Bez toho, aby krajský súd disponoval milosťou prezidenta, hoci aj na jej preloženie bol G. Q.E. bezúspešne vyzvaný, možno konštatovať, že došlo len k zmierneniu samotného výkonu trestu odňatia slobody formou agrácie, z ktorého bol 23.10.1990 G. Q. podmienene prepustený, teda nie výmery uloženého trestu. Nešlo preto o situáciu o zmiernenie samotnej výmery trestu, ale len jeho výkonu.

Ochranný dohľad ako ochranné opatrenie uložený pôvodne podľa zák. č. 44/1973 Zb. o ochrannom dohľade zostal týmto rozhodnutím nedotknutý.

So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia".

Proti tomuto uzneseniu podal G. Q. sťažnosť prostredníctvom obhajcu, ktorý ju v českom jazyku odôvodnil nasledovne:

„Rozsudkom bývalého Městského soudu Bratislava z 24. 2. 1986, sp. zn. 1 T 31/85, ve znění rozsudku bývalého Nejvyššího soudu Slovenské socialistické republiky z 5. 5. 1986, sp. zn. 4 To 18/86, byl navrhovatel uznán vinným trestnými činy teroru podle § 93 tr. zák., opuštění republiky podle § 109 odst. 1 tr. zák. a podvodu podle § 250 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) tr. zák. a byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 13 let a dále mu byl uložen ochranný dohled na dobu 3 let.

Usnesením Krajského soudu Bratislava ze 14. 12. 1989 sp. zn. 1 Nt 169/89, bylo rozhodnuto, že navrhovatel je účasten amnestie prezidenta republiky z 8. 12. 1989.

Usnesením bývalého Městského soudu Bratislava z 29. 1. 1990, sp. zn. 1 Nt 17/89, bylo rozhodnuto, že za trestné činy nedotčené amnestií z 8. 12. 1989 se navrhovateli stanovuje úhrnný trest odnětí svobody v trvání 11 a půl roku.

Usnesením Krajského soudu Bratislava z 2. 1. 1990, sp. zn. 1 Nt 265/90, ve znění usnesení Nejvyššího soudu Slovenské socialistické republiky z 27. 2. 1990, sp. zn. 1 To 29/90, bylo rozhodnuto, že na základě amnestie prezidenta republiky z 1. 1. 1990 se navrhovateli odpouští část trestu odnětí svobody v délce 1 roku.

Tím se trest snížil na 10 a půl roku odnětí svobody.

Rozhodnutím prezidenta republiky z 27. 6. 1990 byl navrhovateli odpuštěn výkon trestu v trvání 3 let.

Tím se výsledný trest snížil na 7 a půl roku odnětí svobody.

Výrokem I. z usnesení Krajského soudu Bratislava z 8. 11. 2023, sp. zn. 1Ntc/29/2022, byl podle § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 119/1990 Sb., v platném znění, zrušen rozsudek Městského soudu Bratislava z 24. 8. 1986, sp. zn. 1T/31/1985, ve vztahu k navrhovatelovu odsouzení za trestný čin opuštění republiky podle § 109 odst. 1 trestního zákona č. 140/1961 Sb.

Výrokem II. téhož usnesení byl navrhovateli za trestné činy rehabilitací nedotčené uložen trest odnětí svobody v trvání 10 let.

Navrhovatel předkládá stížnost proti výroku II. z usnesení Krajského soudu Bratislava z 8. 11. 2023, sp. zn. 1Ntc/29/2022.

Důvodem je skutečnost, že v rehabilitačním řízení byl navrhovateli uložen přísnější trest (10 let odnětí svobody), než mu byl ve výsledku uložen na základě předchozích řízení, popsanych v bodech I. až IV. této stížnosti (7 a půl roku odnětí svobody).

To je v hrubém rozporu se smyslem rehabilitačního řízení, jak je charakterizováno v § 15 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., v platném znění, totiž že novým rozhodnutím „nelze odsouzenému uložit přísnější trest, než byl uložen původním rozhodnutím“.

To je třeba (ve smyslu zásady in dubio pro reo) vykládat tak, že nejde jen o původně odsuzující rozsudek, ale i o veškeré jeho následné modifikace učiněné před vydáním rehabilitačního rozhodnutí.

Ve vztahu k trestným činům, rehabilitací nedotčených, navrhovatel sděluje, že k nim došlo v přímé souvislosti s tím, že tehdejší režim byl „nemorální, protiprávní, odsouzeníhodný a směřoval k potlačení základních práv a svobod“ (§ 1 odst. 1 zákona č. 125/1996 Z. z.), přičemž bránil občanům svobodně vycestovat, a to v přímém rozporu s čl. 12 odst. 2 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech č. 120/1976 Sb.

Kdyby režim svobodné vycestování umožňoval, navrhovatel by se toho nikdy nedomáhal násilnou cestou; neměl by k tomu totiž žádný důvod“.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol, že zmení výrok napadnutého uznesenia v časti II. a upustí od potrestania za trestné činy rehabilitáciou nedotknutých.

V doplnení sťažnosti obhajoba v zásade zopakovala svoje predchádzajúce tvrdenia a dodatočne pripojila vyjadrenie Kancelárie prezidenta Českej republiky o aplikácii milosti a amnestií prezidenta ČSFR vo vzťahu k G. Q..

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým bola podaná sťažnosť ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a zistil, že sťažnosť G. Q.V. nie je dôvodná.

Podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii právoplatné odsudzujúce súdne rozhodnutia vyhlásené v čase od 25. februára 1948 do 1. januára 1990, týkajúce sa skutkov spáchaných po 5. máji 1945 podľa zákona č. 140/1961 Zb. v znení predpisov ho meniacich a dopĺňajúcich, pre trestné činy rozvracania republiky podľa § 92 ods. 1, ods. 2 písm. a), podvracania republiky podľa § 98 ods. 1, ods. 2 písm. a) a b), poškodzovania štátu svetovej socialistickej sústavy podľa § 99 vo vzťahu k trestným činom podľa § 92 ods. 1, ods. 2 písm. a) alebo § 98, poburovania podľa § 100 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. a), zneužívania náboženskej funkcie podľa § 101, hanobenia republiky a jej predstaviteľa podľa § 102 a 103, hanobenia štátu svetovej socialistickej sústavy a jeho predstaviteľa podľa § 104, opustenia republiky podľa § 109 ods. 1, 2 a ods. 3 písm. a), b) a c), poškodzovania záujmov republiky v cudzine podľa § 112, odňatia veci hospodárskemu určeniu podľa § 116 ods. 1 a 2, ohrozenia hospodárskeho tajomstva podľa § 122, neoprávneného nakladania s vynálezom podľa § 123, ohrozenia služobného tajomstva podľa § 173, marenia dozoru nad cirkvami a náboženskými spoločnosťami podľa § 178 alebo podnecovania podľa § 164, schvaľovania trestného činu podľa § 165, nadŕžovania podľa § 166, neprekazenia trestného činu podľa § 167 a neoznámenia trestného činu podľa § 168, spáchané vo vzťahu k uvedeným trestným činom; ako aj všetky ďalšie rozhodnutia v tej istej trestnej veci na ne obsahovo nadväzujúce sa zrušujú ku dňu, keď boli vydané.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii rozhodnutie o tom, či a do akej miery je odsúdený zúčastnený na rehabilitácii, urobí súd aj bez návrhu. Ak sa vzťahuje rehabilitácia podľa odseku 1 len na niektorý z trestných činov, za ktorý bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, určí súd podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy rehabilitáciou nedotknuté, alebo od určenia primeraného trestu upustí. Inak trestné stíhanie zastaví.

Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak boli rozhodnutia vydané v pôvodnom konaní, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce zrušené v plnom rozsahu, môže sťažnosť podať len prokurátor.

Pokiaľ ide o názory Krajského súdu v Bratislave, prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, tieto považuje najvyšší súd za relevantné, opodstatnené a dostatočné.

Čo sa týka sťažnostných námietok G. Q.V., tieto má najvyšší súd s poukazom na ich obsah za nedôvodné, samotný súd prvého stupňa sa so všetkými už navyše vysporiadal. To platí hoc aj o dodatočne predloženom liste z Kancelárie prezidenta Českej republiky zo strany obhajcu, ktorý pohľad na vec nijakým spôsobom nemení.

V danej veci bola situácia taká, že rozsudkom bývalého Mestského súdu v Bratislave, sp. zn. 1T/31/1985, z 24. februára 1986 bol (okrem iných) G. Q. uznaný za vinného v bode 1/ zo spáchania trestného činu teroru podľa § 93 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a v bode 5/ z trestného činu opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, ktorých sa dopustil na skutkovom základe tam podrobne rozvedenom. Za to mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 13 (trinásť) rokov so zaradením do III. (tretej) nápravno výchovnej skupiny a ochranný dohľad vo výmere 3 (tri) roky.

Postupom podľa zákona o súdnej rehabilitácii sa pokiaľ ide o trestný čin opustenia republiky, G. Q. domáhal zrušenia tohto rozsudku. Čo sa týka trestných činov rehabilitáciou nedotknutých, žiadal, aby bolo upustené od jeho potrestania.

Vo veci príslušný Krajský súd v Bratislave najprv uznal, že bolo povinnosťou vtedajších súdov konať bez podania návrhu a následne teda vo vzťahu k menovanému, on namiesto nich, zrušil naposledy citovaný rozsudok pre trestný čin opustenia republiky podľa § 109 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005.

Rehabilitáciou tak zostali nedotknuté dva trestné činy a úlohou krajského súdu bolo uložiť primeraný trest zohľadňujúci ich závažnosť, alternatívne aj upustiť od takého trestu.

Krajský súd v Bratislave posúdil ako určujúce kritérium vzájomný pomer závažnosti trestných činov, ale najmä stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť, čo je aj hlavný dôvod, prečo od potrestania neupustil. Za trestný čin teroru podľa § 93 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, ktoré rehabilitáciou neboli dotknuté, G. Q. potom uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Pri výmere úhrnného trestu zohľadnil aj amnestiu „prezidenta Havla“ z 1. januára 1990 premietnutú v odpustení trestu vo výmere 1 rok. Keď ide o tomu predchádzajúcu amnestiu „prezidenta Husáka“ z 8. decembra 1989, tá sa týkala len neskôr rehabilitovaného trestného činu opustenia republiky podľa § 109 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005, a nie trestných činov teroru a podvodu, za ktoré mal súd v tomto konaní ukladať primeraný trest.

Krajský súd nemohol pri určovaní trestu zohľadniť ani skutočnosť uvedenú v odpise registra trestov, že milosťou prezidenta z 27. júna 1990 došlo k odpusteniu výkonu časti trestu vo výške 3 rokov, pretože možno uviesť ako ňou prišlo formou agraciácie iba k zmierneniu výkonu trestu odňatia slobody. Z toho bol G. Q. 23. októbra 1990 podmienene prepustený. Zmiernený tak bol výkon trestu odňatia slobody nie výmera trestu. S dôvodením súdu prvého stupňa sa najvyšší súd stotožňuje aj v tejto časti.

Vo svetle vyjadreného je zároveň zrejmé, že argumentácia obhajoby k údajnému uloženiu prísnejšieho trestu zo strany súdu v rehabilitačnom konaní sa bez ďalšieho javí ako nedôvodná. Popritom uložený trest odňatia slobody bol v skutočnosti prísny menej.

V tejto súvislosti možno poukázať na rozhodnutie bývalého Najvyššieho súdu Českej republiky uverejnené pod č. 1Rt 437/90 z 21.2.1991, z ktorého vyplýva, že „skutočnosť že v minulosti bola dĺžka trestu odňatia slobody skrátená agraciacným ustanovením amnestie prezidenta republiky, je pre stanovenie primeraného trestu podľa § 2 ods. 2 zákona č. 119/1990 Zb. irelevantná, pretože sa dotýka len výkonu trestu a jeho skutočnej dĺžky, zatiaľ čo postup podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona určuje podiel zo skôr uloženého trestu za trestné činy rehabilitáciou zo zákona nedotknutých“.

Nezostáva najvyššiemu súdu nič iné len odkázať na právne úvahy vyjadrené krajským súdom v uznesení napadnutom sťažnosťou, ktorým správne zrušil rozsudok Mestského súdu Bratislava, sp. zn. 1T/31/1985, z 24. februára 1986 pre trestný čin opustenia republiky, ale za trestný čin teroru a trestný čin podvodu uložil G. Q. zákonne a správne individualizovaný úhrnný trest odňatia slobody, pričom aj pôvodne uložený ochranný dohľad zostal nedotknutý.

Jediným menším formálnym nedostatkom napadnutého rozhodnutia je, že krajský súd opomenul v enunciiate napadnutého uznesenia uviesť v zmysle § 2 ods. 2 zákona o súdnej rehabilitácii, že G. Q. je na rehabilitácii zúčastnený. Z výroku však táto skutočnosť nepriamo vyplýva. Tento nedostatok preto nemal na zákonnosť a správnosť napadnutého uznesenia významnejší vplyv.

Najvyšší súd preto uvádza, že krajský súd dospel k správnym záverom po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, pričom nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, ktorú by bolo potrebné vyriešiť.

Riadiac sa uvedeným rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.